

Womhaj Bóh!

Czytło 9.
3. męcza.

Létnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju 60 kózdu 6obotu w Smolerjez kniżiczišcežerni w Budyšcinje a 6u tam dostać 6a 6chwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

Reminiscere.

Mat. 15, 22.

A hlaj, Kananejska žónka wolašce 6a nim a džešce: „Knježe, ty 6yno Dawitowy, 6mil 6o nade mnu, moja dżowka budže wot ezerta hubjenje czwilo-wana.

6orje do Jerusalema dže tón knjes a tam čže tch 6wojich wječ. Budžemy dha na tym puczu pšetracž, 6o pšeczišcežecž a junu 6woju domišu we tamnym męcze namalacž, hdžež njebejski mę a 6božne wolschewjenje pšihotowane je wšchm sprožnym a wobczęženym dušcham? Čžeho dla niž? Njeje dha k temu jenož jene nufne? „Mój kchesczičjano, 6a mnu dži, dži 6a mnu“, Khrystu6 praji. 6dyž jenož pak ničtón nam njeadžewał a nje-wobarał tam pščinęž, hdžež našchej dušchi 6o čže! Čžert, wobronjeny i wulkej mozu a le6noježu, lafa na wšchch pucžowarjow, 6o by jich wot pucža žiwjenja wotežahnł a we 6wojej 6lužbje 6đeržal. S nim dyrbi teho dla Knjes 6e6u6 najprjodzy wojowacž. 6jawnje dyrbi byč, hacž ezert dale fęrschta 6węta byč 6mę, abo hacž drubi wot nętki „tón Knjes“ kaž w njebejsch, tał tež na semi budže. A 6jawnje dyrbi byč w tutym będženju, ičtó Knjes 6e6u6 je a ičtó wón móže. 6o je wón Boži 6yn, 6wjaty, czisty a bjes winty a wumóz móže wot wšcheho 6leho wšchitich, kiž do njeho węria.

Tamna macž w džen6nišchim 6wjatym 6eženju wę nęschto prajęž a 6lorčięž wo 6lym. Čžert bę jej to 6ame

nacžinil nad jeju džečžu, tam, hdžež macžeri najbóle boli. Ale macžerka, čžeho dla dha tał po6dže pščinędžešch? Ty 6y tola dolho hižo wo Knjesu 6e6u6u, wo jeho lubo6eži a 6milno6eži 6lęščala! Nje6y ty 6a čžaž dyrbjala pščinęž a jeho pro6nyč, 6o by wón twoje džečžo wobarno-wal, wobhuadžił a wobibožił? — Ta macž bę Bohu žel nęschto 6kondžila na 6wojim džečžu a teho dla dyrbi 6o nętko i nim rudžięž a tychięž. Čžlowje6o jej radčięž a pomhačž njemóža. Ale Bohu džał wona wę lękarja: 6e6u6 móže pomhačž, 6e6u6a dže ptačž, temu čže 6woju nufu wu6korčięž, teho čže pro6nyč, 6o by 6o nad njej 6milil. Wona namala jeho a wola 6a nim. A wón jej 6lowęčka njewotmolwi. Tež 6obupróštwu wučžomnikow je podarmo. 6a tutu pohani6ku žónku, tał 6o 6da, lubo-6eže wšchschęj nima. Ale wona 6o njeda wot6torčięž, čžknije 6o jemu k nohomaj a pro6y: Knježe, pomhaj mi! A wón nočže? Wón ju a jeje lud pšam pšchiruna, 6a kotryčž khlęba nima. — 6lajęže nętk, hacž 6węrna macž hdy pičestanje 6a 6woje džečžo pro6nyč. Lubo6ęž ničdy njewupadnje. Wona wę a po6naje, 6o njeje dostojna teho khlęba 6wjateje huady 6e6u6oweje, kotruž wón džečžom 6raelskim podawa. Prawo 6ebi nježada, jenož huadu 6ebi wupro6y. Wona čže rady se 6rjódkami jeho lubo6eže, wot džečži i doma 6anicženymi, 6po6ojom byč. 6lajęže, ponižno6ęž a křoblo6ęž tuteje węriažęje wutroby!

Tu mamy nęschto wutnyč. — 6dyž ty w twojej nufy teho Knjesa i próštwu a modlitwu nadbęhajch, a ty pro6nyšč, kaž 6o 6da, podarmo, dofelž čži hnydom abo

bórnj pomož njeprichádzje, šhto potom? Wyšlišch šebi, so cze nješklychi, so njewe, šhto cze čišchezi a tyšchi? Chzejšch dwělowacz, morłotacz, jeho wopušchezič? Niz tak. Prošč dale, pšchezo i nowa, prošč ponižnišcho a šhroblišcho. Njeje Knjes Jesuš tež tji kroč w šahrodže tešame šłowa na šwojimaj kolonomaj rěčezč dyrbjal? Šapocz tež: „Šaj, Knježe! Šaj, ja njejšym dostojny twojeje hnady a šmilnošče; haj, Knježe, šym czi hušto njepošlušchny, nje-džakowny a nješwěrnny byl, njejšym ničzo šašlužil, šhiba lute kšostanje, i šlubiny nětł wolam šo t tebi. Dha wšchal tola wěm, šo mje šlyšchijch, šo šy tak hnadny, šo tak rady pomhašch, šo šy tež mój wumóžnik a šbóžnik; ja cze njepruščezu, šhiba šo mje požohnuješch, šo mje wumóžnišch wot wšcheho šleho, wot šnjereče a wot čzertowščeje mozy, šo mi i tymi mojimi w tutym poštnym čzašu kroczel dale a horje pomhašch ša tobu do njebjeskeho Jerusalema.“

Šamjeń.

Wuczowanje po Božim pišnje

abo

lajše myšle nadeńdžech, Bože šłowo cžitajo.

Podawa šwěrnny cžitaj „Pomhaj Wóh-a“.

1. knihi Móšajowwe, 19. šlaw.

(Potracžowanje.)

Šot pak běšche bojalšny čłowiek bjes roškuda; duž šo na-štrózi, pomyšliški šebi, šo ma do džiwich horow čzětač, hdžez ani čłowška dušcha njebydli, a džesche t nimaj, wošebje pak šo t temu wobroczo, kotryž běšche šo runje jimaj pšchidal: Ach ně, lubaj Knjesaj, njech šo ani njekafa, šo mam do tutych hór čzětač.

Šłaj, dokelž je twój wotročłt hnadu namatal pšchod twojimaj woczomaj, a dokelž je twoja šmilnošez tež dale wulka, kotryž šy tak bohacze na mni wopolašal, šo šy wšcho čžinił, šo by moju dušchu pšchi žiwjenju šdžeržal. Ša njemóžu hieč na horu, w šchat-bišnojtej, njehošpodliwej krajnje móhlo šnadž mje nješbože nad-padnyč, šo móhł šłónčnje tola wumrečez, ja, kotrehož šy se žiweho wošenja wutorchnyl.

Šłaj, tu je bliško město — mjenujž město Bela —, do kotrehož móhł čzětnyč, wšchal je malicžke, dha budže móžno, šo je moje dla se šahubjenjom pšchepušchezič, šo by moja dušcha žywa wostala.

Tež tute město běšche po 21. šchtuczju i wopředka do šahubjenja šahudžene. Dokelž pak je město mólcžke, dha prošy Šot, šo by Wóh jo pšchepušchezil, dokelž je na wulkič, rjanjch městach došč wulke šudženje wutonjal.

Duž džesche wón, kotryž šnaje, kajke štworjenja my šmy, a kotryž tak rady po woli tych čžini, kotryž šo jeho boja, a by-li tež jenož šłaba měra byla, kotraž i jich šłowami rěči, t njemu: Šłaj, ja šym tež tebe w tym wuškušchal, šo ja to město njecham pšchewobrocžič, wo kotrymž šy rěčal, hacž runjež běšche wot wšcheho woczatka tež do šahubjenja šahudžene.

Wóh wuškušchi hnadnje tež našche wopacžne prošny, tak hacł budže, hdžž budžemy jeho w jeho duchu a po jeho šłowie prošyč!

A Wóh džesche dale: Šhwataj jenož a dži tam; pšchetož šym šebi pšches šwoju šmilnošez t tebi ruzy šwajšal a njemóžu tež tamnym městam ničzo čžinič, doniž njeđóndžezch do šwojeje šhowanki.

Kak něžnje a žiwje šjewi šo tu Boža prawdočez, Boža lubošez a Bože šastaranje; ani jeneho praweho njecha šobu šahubieč, hdžž bjesbóžnych šudži; jeneho praweho dla pak čze měštu, kotrež njeje bjes winy, wodacz. Wón to „njemóže“ čžinič, dokelž je jeho hnada jeho šwajšala tež na jenicžkeho čłowjeka po jeho šlubje. W šłowach, šo jeneho wušwoleneho dla Wóh žyle město pšchepušchezi, nješjewi šo ničzo wo woli, tež ničzo, šhtož by bylo pšchecžiwno Božej prawdošez. Pšchetož Wóh šebi šahowa, jenotli-weho šudžič, wšchitich šromadže pak wón přjedy nješbudži, doniž njeje wulwanje jeho wobnowjajeje hnady i tym šahacžene, šo je wón praweho wuwjedł.

Teho dla, šo bě město tak mólcžke, šo Šot hnadu ša nje wu-prošy, je tele město pomjenowane Šoar, po šeršfu by rěčate „Malicžkoč“.

Džesche šchizerjo nadeńdžechu město pod mjenom Šegar, lubošnje ležane pod palmami. Tam je něhdy južny šahšód do Šiddimškeho doła byl. Dženža je tam šłony doł a pšchi nim wulžy roškwěšana hora i šamjeńtneje šele.

Wšchitón šwět wšchal wo šym leži

A je bliško t štaženju.

Duška! pšchitotuj šo t rěži,

Šhwataj, čžekł wšchal nješbožu.

Šhwataj, čzejšch-li šhrobtly wostacz,

Šot šwětneho nješboža;

Šhwataj, čzejšch-li hnadu doštacž

A šo šminyč štaženju!

Šhwataj, šo by derje wušchol

Šwětatešnym kožydom,

A do čžichoh' Šoar došchol,

W Božim mēre wostal tam!

III. Šchtuczja 23—26. Ša šamy wotomil, hdžž běšche šo Šot wušhowal, da Knjes šchwablej a wóhnjej i njebja padacz na Šodom a Šomorru. Šotowu mandželšu, kotraž je i wopjecžju hladača, došhwata Boži šud. Abraham pak, wušchedšchi rano šaje tam, hdžž je wčžera pšchod Knjesom prošyl, wuhlada, tak šo krajina šadži.

A šłónčko šthadžesche, hdžž Šot do Šoara šandže.

Tehdom da Knjes, dokelž njebč na nišcho wjazy šwajšant, padacz wošen a šchwabl na Šodom a Šomorru wot Knjesa i njebjes dele. Tutón podawł šta šo potajšim na njewšchědne wušchje.

„Knjes — wot Knjesa!“ Šo šwědčzi šjawnje, šo je mjes Bohom rošdžel po wošobje; tutón šjewi šo tebi po wšchem štarym šlubje, doniž šo czi w nowym šlubje šajnje njerošajšni.

Šyle tak, kaž ša čžaš šljenžy, hdžž wodu i njebja a wodu i šlubinow šo šjednocžichu t šhromadnemu škutkej, škutujetej tež tu na jene dwo dwe šahubjajej mozy. Šwóhnjom, i njebja padazym, šapaličnu šo tež tamnišche šmolne jamy, a Knjes pšchewobrocžič tamnišche města a i nimi wšchu runitu a wšchitich měčžantich wobyterjom a šhtož bě se šemie šroško. „Pšchetož našch Wóh je požerazy Wóh“, cžitajch w lišče Šebrejškim pišajnym.

(Potracžowanje.)

Šowolanje, prawyčžinjenje a šwječženje.

(Potracžowanje.)

Dokelž šowolanje t čłowjetej njeprichistujnje jenož jako šwonkowne šłowo, ale wot šnutšowneho móžneho škutkowanja na wutrobach pšchewodžowane, dha je tež pola šóždeho móžne a něščo wuškutuje. Šłowo šowolanja pyta pšches šwoju šbudžazu a roškwěčžazu mōž čłowjeka kaž wo jeho hrečchmošez i šatamanja-hódniošez, tak wo hnadže a prawdže w šhryštju pšchewědčez a jeho přjódžy t praščenju: šhto mam čžinič, šo budu šbóžny? a potom t wotmolwenju: wěl do Knjesa Šesom šhryšt! domječž. Pšchecžiw-li šo čłowiek tutej mozy šowolazeho ewangelija, dha wona njeje bjes wušpěča a wuškutla, ale jeje wušpěch šo runje w tym pšchecžiwjenju šjewi, kotrež šo jej štanje. Wona tež šwóž pošpht hnydom njepruščez, ale i nowa a pšchezo šašo i nowa ša-štaji, šóždy raš šplnišcho a rašnišcho. Dožpěje šowolaza hnada šwóž wotpošlad, derje, dha je šo šowolanje w dobrym šmyšle jačo móžne wupošalo. Njeđožpěje wona tutón šamēr, dha ma tola tón wušpěch, šo pod jeje nadeńdžowanjom pšchecžimjenje šo pšchezo bóle roškwělnja, doniž šebi pučž t wóčženju nješaracža, a tak bywa i njeho štwjerdnjenje, hrečch pšchecžiwno šwjatemu Duchej. Tutón džē w jenotliwym hrečchnym škutku njewobšez, ale je šłód došheho, wutrajneho, pšchecžiwno šepšchemu wjedženju a šwědomju dalewjedženeho a hacž t najdalškej mjesh wukonjeneho pšchecžiwjenja pšchecžiwno džēku Božeho Duča na wutrobje a šwědomnju. Wěšo, jenotliwy hrečch, jenotliwy škutk pšchecžiwjenja abo wupraje-neho bohahajjenja móže mēru dopjelnič; ale to je potom na šóždy pad jenož wobšamtnjenje přjebawšcheho dlěšcheho rošwivanja. Šo pak šo hrečch pšchecžiwno šwjatemu Duchej njemóže wodacz, ma šwoju pšchicžinu w tym, šo je i došom štwjerdnjenje, to rěča

fawinowana njeħmanosć f pokucze a wobroczenju myšle. Woda-
wa-li ƚo pať cłlowjeť mozy powołazeho ewangelija wo wěry, dħa
ƚo pšes powołanje w nim w o b r o c z e n i e wudofonja, to je
pšezgo rajnišce wotwobroczenje wot hřeħa a pšezgo došpolnišce
pšiwobroczenje f Ćħrytuškej. Cłlowjeť bywa ƚebi ƚaž ěłubofosće
ƚwojeho hřeħa a ƚwojese njemozy, tať wyħofosće a ƚraħnošće
šboža w Ćħrytušku pšezgo bóle wědomny; pšes to Ćħrytuškej
pšezgo bliže pšiwidže a stónčnje f temu dóndže, so ěłubinu
hřeħa, ƚotraž jeha, teħo hřeħniša, wot Ćħrytuša, teħo ƚwojateħo
Božeho, dželi, pšezehawidži wumóžeršku ruku, w Ćħrytušku po-
sticemu, sapsħima a tať f potutnej, žiwej wěryje potraczuje.
S tutym došrawjenjom potuty a wěry je powołanje ƚwój wot-
pohlad dozpyto; we wotomiku, ědže cłlowjeť w potucze ƚebje
pufšezħiwidži we wěryje Ćħrytuša sapsħima, njeje wón wozu jenož
powołany, ale je domoj pšiwšoť, wón se štejiščeža pšiwšotowanja
wustupiwšchi do štejiščeža woprowdžiteħo ěħeħeħijanišceħo žiwjenja
sastupa.

II. Prawyħeħinjenje a nowy narod.

Šamoštadne ěħeħeħijanišce žiwjenje, žiwe šjednocěštwio
f Bohom pšes Ćħrytuša, ěo cłlowjeťej pšiwšwoja pšes prawyħe-
ħinjenje a nowy narod, dħe podawšnje, ƚotrež ƚeuce ěromadže
ěłušatej, ale ƚotrež mamy tola nanajwobħabniwišce rošno
džeržeć. Šaž ƚo pšchi wuwjedženju wumóžeršceħo štuka Želušo-
weħo na dwoje džima, na šaťoženje noweħo pocħaħa Božeho
f cłlowještwu, na w u j e d n a n i e, a potom na šaťoženje noweħo
šadžerženja cłlowještwu f Bohu, na šawjedženje a šaħeħeħewjenje
nowyħ žiwješćħ mozow do cłłowišćħ wutrobom, na w u m o -
ž e n i e: tať tež tam, ědže ƚo šbože w Ćħrytušku jenotliwym
pšiwšwoja, ƚo wo dwoje jedna, wo pšiwšwojenje wujednanja,
pšes ƚotrež bywa Boži pocħaħ f cłlowještam ěinajšchi, a wo
pšiwšwojenje wumóženja, pšes ƚotrež šadžerženje cłlowještw
f Bohu ƚo žle pšcheměnja. Pšiwšwojenje wujednanja je prawyħe-
ħinjenje, pšiwšwojenje wumóženja je nowy narod; w tamnym je
Bože štejiščežo f cłlowjeťej, w tutym je cłlowjeť ěam šnuteškwne
pšcheměnjem. Pšiwšwojenje wujednanja, potom wumóženje; pšiwšwo-
jeħeħeħinjenje wobličežo Bože napšeħežo cłlowještam, potom pše-
wjedženje nowyħ žiwješćħ mozow do cłlowjeťa; — tať tež
w porjadu šboža: pšiwšwojenje prawyħeħinjenje, potom nowy narod,
pšiwšwojenje hřeħny doħ pšez, potom wudželenje ƚwojateħo Duħa.

Wospominajmy ƚebi pať pšiwšwojenje prawyħeħinjenje abo wu-
šrawnjenje ěiħeħe nadrobnišce. „Prawy“ je cłlowjeť teħdy,
ħdyž je taťki, so móže Wóħ špodobanje na nim mēč. Taťki pať,
ƚaž Pawoł w pšewšćħ ěawach šlita na ěomšćħ dopoħa, žadny
cłlowjeť njeje. Žadny pšeh cłlowjeť Bohom njeje prawy, wšchitny ƚu
hřeħnižny; na žanym teħo dla Bože špodobanje njewotpocħuje, ale
na wšchitćħ Boži ěnēw do tuteħo hřeħneħo f ěnēwom pocħeħe-
neħo cłlowještwu uťto w Božim mjenje a na Božu poručnošć
Želuš Ćħrytuš sastupi, niž jenož ěam prawy, ale pšes ƚwoj
wujednanišć štuf tež ša naž cłlowještw wšchitćħ prawdošć šejnje-
ny, tať so móže Wóħ špodobanje, ƚotrež na nim ma, na wšchitćħ
tyħ pšehenješć, ƚotijž do Ćħrytuša wěryja. Tuto pšehenjeħenje
špodobanja, ƚotrež Wóħ na Ćħrytušku ma, na jenotliweħo wěryja-
zeħo dla wujednanišceħa štuka Ćħrytušoweħo je prawyħeħinjenje
abo wušprawnenje. Wušprawnenje potajniš w tym njewobštej,
šo je cłlowjeť prawy šejnjem, ale w tym, šo je ša praweħo wu-
šubžem. Wóħ njewuħudža cłlowjeťa tať daloko ša praweħo, ƚaž
bywa abo ƚaž je woprowdže prawy — to njeby ěnada była, ale
pšiwšćħnošć; ale ěiħeħe pšewšćħ, ěač prawy bywa, ědyž je
ħiħeħe hřeħnišć, je Ćħrytuška dla ša praweħo wušprawnenje. Tať
jenož je potřebošć tyħeħeħe ěwědomnja špotojena. Wyl-š wu-
šrawnenje w tym wobliče, šo ƚo hřeħnišć prawy šejni, šo ƚo
hřeħnišćej nowa móž f dobremu šdželuje; wóħ-li ƚo cłlowjeť
jenož teħdy prawdošće pšeh Bohom trošćtwowac, ědyž tutu móž
f dobremu we wutrobje a žiwjenju šhoni: f wotšal dyrħať dħa
mē ěwědomnja pšiwšćħ, ědyž tola šprawny cłlowjeť w ƚwoj
wutrobje a ƚwojim žiwjenju pšezgo šažo wjele šteħo a mało
dobreħo namaħa? Pšchi wušprawnenju hřeħniša pšeh Bohom
šo ěiħeħe njejedna wo šnuteškwne pšcheměnjem hřeħniša, ale
wo pšcheměnjem Božeho rošħuda nad hřeħnišćom, wo pšcheměnjem
Božeho njepodobanja na hřeħnišću do Božeho špodobanja, wo
pšehenjeħenje pocħaħa, w ƚotrymž Ćħrytuš f Wóťzej šejni, na
hřeħneħo cłlowjeťa. Ćħrytuš je wot Boha jaťo tón pšiwšotny,
na ƚotrymž ma špodobanje; to ěamo ƚo nēto f hřeħnišćom štanje,
f teħo pať šeħuje, šo ƚu jemu jeha hřeħnišćo. Teħo dla je

ħižo refořmazijsa f potnym prawom wobacze hřeħow ša ěłowny
dypť wušprawnenja mēla. Ćħrytuš je dale wot Boha jaťo jeha
łubny ěuň šawnje a šwjatocħnje pšiwšotny; to šamo ƚo nēto
f hřeħnišćom štanje, ěiž ƚo we wušprawnenju f došćojnošć
dželeħa Božeho pšeha.

(Potracħowanje.)

Wšchelate f bliška a f daloka.

— Potutny džet popoldnju w 2 ěodžiu budže ěnjes šarad
Běrnich f ěłušcha we Wulceĵ Dubrawje špowjedž f Božej ěłušbu
džeržeć.

— ějedžu Łutare, 17. mēřa, ƚo pšenje lēušce ěeršce
femšehenje w ěħižnej žyřki w Draždžanach wotdžerži. ěubi
Šerbja ěħyli to ƚwojim łubym w Draždžanach a wokoło Draždžan
w prawym cħaħu pšac, šo byħu na femšehenje pšiwšćħi a šo
natwarili na Božim ƚlowje w łubeĵ macħeħnej rēči.

— 11. februrara mēřachu ƚo pšiwšimanišce pšewowanja na
šakšćħ seminarach. Š radošću móžem šewieć, šo je na ěubijšćim
seminarje jedym Šerb, Běrnich f ěłušcha, pšewowanje ěħwalobnje
wobštal.

— ěnjes Pawoł Wrošat je ƚwoje theologie f kandidadne
pšewowanje w ěipšku ěħwalobnje wobštal.

— W Draždžanach bēħe šón 1. 1900 325,000 ewangelšćo-
lutheršćħ ěħeħeħijanow, 78 duchownyħ, 16 woħadow a 39 mēštwow,
ħdže ƚo Bože ěłušby wotmēwaja. ěłušne pať budže, šo ƚo
5 nowyħ woħadow šaťoži.

— Š ěale ƚo pšeh, šo ƚu tam šažo šjo latholšny duchowni
f Wotšitšce f ewangelšćej žyřki pšewštwili. W ězopliħach je
w pošledniħ tydženjach 150 woħobow pšewštwilo.

— W Draždžanach je ƚo 1. mēřa nowe wulle dwórnišceħo
w Nowym Mēře wotewřilo. Dwórnišceħo je ƚraħny twar.
Pšewšćħ tam šchlešnišce a ěipeħanišce dwórnišceħo. Woneĵ
šej nēto do jeneħo dwórnišceħa šjednocħeneĵ. Tež ƚo nēto nje-
doštatť šehnje, šo cħaħi, do Šareħo Mēřta šejdžaje, pšewšćħ ěarij-
neħo moħta po dħyř jēdžachu. Cħaħi nēto po nowym želešnym
mošće jēdža, ƚotryž je ƚo pšchi ěarijnym mošće pšes Šobjo
natwaril.

— W ěinakale je 27. februrara ěrabińta f ěinsiedel w šarobje
88 lēť wumřela. Wona bēħe ƚwēna ěħeħeħijaniška šemjanka,
ƚotraž je wjele nad ěħudym cħinika. Pšchi šejje rowje nēkotry,
ƚotryž je šejje dobročelšću łubojč žaħoniť, džatne šylš pšaka.

ěuša wulka — pomoz bliška!

Šowjedanežćo.

(Potracħowanje.)

Wjes tym ěujesce ƚošta cħma šemju. Dolež šapocħa šyre
byč, štanj Mēčtež macž wšawidži ěandrija ša ruku dāħe ƚo
wot njeħo do štwy domješć. ěampu šawěčiwšćħ padže jej
f doħom nowa cħeħka šarošć na wutrobu. Wona šarēħa:
„ěandrijo, ša tydžen mamy dāň ša našce wobyħeħeħćo šapłacħeħ;
njewēm, f cħim moħta pšacħeč. Mam jenož 15 ěriwnow w šaš-
cħi f 60 ěriwnow mamy wotwješć. Woteħawowac mjes tym
dāň šwojicħ njenjes, wo ƚotrež ƚu naju šebali. Šeħto nēto?
Šob ěole njeħo budža naju šadžic f naju nadobu, a wjedžecž
njebudžemoĵ, ědže byħmoĵ moħloĵ ƚo nozy f mēřej podacž.“

Wjerudžče ƚo teħo dla, „mēnjese ěandrij, „cħu ƚo tež wo
to postaracž“. Mōže wšchaf jemu pšchi tuteĵ powješćej tež njesa-
težewachu, a tola mēnjese ša to, šo ma ƚo najpšewš wo to
šaracž, šo by macž šmērowať. Šejje šłabe cħeħo by ščónčnje
f cħeħu šrudneĵ powješće wuštalo.

„Wóndu ĵuťje f našćemu wotnajeřej. Cħu jemu wšch
rošpowjedacž a cħu jeha wo ščepłiwocž a pšehčelniwošć
pšehč. Wón njemēje tať šwjerdnjemu wutrobu, šo šłabu macž
še šnym a je wšchaj nadobu pšeh šyžu šadži. To ěħeħeħijani-
šć cłlowjeť njemōže. W był-li wón ěam taťki njekraħniť, dħa
dowěry ƚo Bohu a nadžijam ƚo, šo našć wóť w njeħeħach jeha
wutrobu na ěħeħeħijanišce pucze šawróči.“

ěandrij rēčesce tať rošumaje a mudrije, šo Mēčtež macž
cħujesce, tať ƚo mēř do šejje wutroby wroči, a šmērowana podā
šo ščónčnje f mēřej. Wóřny bē twjerdže wušnyła; mity šón
šahna na šróťki cħaħ wšchu šarošć a tyħnošć f šejje wutroby.

5. Pomoz je bliska.

Handrij bē woprēda hiščeje psche roshorjenu, so njemōžesche wuſtynjē. Wōn bēšche hebi stol t maczēnuu ložu stajit, ſyony ſo na njōn, ſtaji lampu taſ, ſo maczeri do mjeswocza njeſmēczjeiche a rospominaſche nētko w czichej nozy, ſchto mohł a ſchto mēł dale ſapoczeč. Czim dleje rospominaſche, czim bōle rojczesche nadzija a dowēra do pſchichoda. Wjekele a lubofne wobrajn wumutichu ſo pſched jehō woczomaj, ſmēſchachu ſo ſtōncznje t jehō ſonami, a ſprōznu, kaž bēšche, wōn ſtōncznje wuſtyn.

Schto ſo pał jemu ſpodzjivneho dzjjesche! Bēšche jemu, jako by po holi khodzit. Wſchē mozy mējesche naložic, ſo by ſo pſches ſarofezene teſki pſchedobyl. Zuje ſchtony ſachachu t njeby; ſame palny tu roſezachu a hladachu je ſwojimi wjeſchami pſches wičē druhe ſchtony. S teho ſpōſna, ſo je w zuſym ſwēče.

S prōzu bēšche ſo pſches kēczjynu pſchedobyl a jēdojty, piſanym hadam, kotrež ſtajnje t hlowu ſo na njeſo naczahowachu, wuczeſnył, hdyž na ſeleny brjōžt w lēhu wuādze. Koto woloto ſtejachu wyſoke ſchtony kaž lēhne ſwēczki. Zich wjeſchki bēču tał huſte, ſo ho žana ſtōnczna pruha pſches nje pſchedobycē nje-mōžesche. Lubojnje khōdno bēšche na tutym mēſtaczku. Wješoty, ſo je wſchemu ſtrachej wuczeſnył, dzēšche Handrij po lēhu dale a njemōžesche ſo dodzjwac, kał rjane ſchtony tu wičudze rojczachu. Dyš a dyš wulceza ſchtrēczu a wolajo piſany papagaj ſpōſchjwuy t huſezjny; male wopiczki t dolhimi wopuſchami kolebachu a czum pachu ſo na halofach. Kōſny lēczachu pomału pod njebjom, a bōrny wuſkoczi w wulki jelaſe je ſchērofimaj kopattomaj na hlowe, tam ſpōſchjwa žorna t huſezjny. Gewal njekaſyſche žadyn ſynł ſwjatocznū lēhnu czjſchjnu. Handrijej bēšche, jako by khodzit w hješmēry wulkim a njemuprajomuje rjanym Božim domje. Wōn nječujesche ani bojoſč, ani ſtyknoſč, a njemējesche žaneje ſtarofeče. So by pačzerje Bohu wuſpēwal, t temu bēšche hlaboto hntu. Na jene dobo kaſyſche jemu wōtre wołanje jehō modlitwu.

Wōn ſo roshladowafche. Wōn wuhlada czjōdu dzjwnje pomolowanach, nimalē nahich luđzi. Wom ſo je wičēch ſtron do njeſo dachu, dzjwje machajo poſbēhnychu ſwoje czeže wōjnſte ſekery na njeſo. Handrij pał ſo njebojesche. Hdyž lubojnje na nich pohlada, dha ſo dzjwi luđzo nabojachu a počachu pſched nim zoſač. Stōncznje ſeſtupachu ſo woloto njeſo. Handrij wuſchjſcha, ſo nēſchto bōrbotaju, ſo dzjwi luđzo hlowy hromadu tykachu, ſo hebi nēſchto ſchepataja a ſo t porſtami na njeſo po-kaſuja. Schto pał czjchju, njemōžesche Handrij ſhudacz, tež njemōžesche ani jēmicze t jich ſkowēczkow ſrojmicz. Nadobo pał wchitzy woczjchnychu. Mjes nimi wuſtupi praſtary, barbojty ſchēdzjwuz t dolhej hlebrobēlej brodu. Sa prawnu wuku pſchjwjedže tōnle ſchēdzjwuz bēleho muža. Wobaj pſchjūdžeschtaj runy puč t Handrijej. Handrij na bēleho muža, kotryž bēšche runje tał poſnahi kaž tam-niſchi dzjwi luđzo, pohladajzy ſpōſna, ſo je tōnle muž jehō nan; Handrijowej noſy ſchepjetaſchtaj, wōn czjſche t nanej ſkowēcz a jehō wobjimač. Tola Handrijowej noſy bēšchtej czežeje jało wołoj, wōn njemōžesche ani ſtanyč a ſo je ſwojeho mēſtina hibanjē. Nan pał pſchjſtupiwſchi t Handrijej jehō wolofcha. Wſchōn ſbožowny rēczesche nan t ſwojemu žynej tałte:

„Lubſchi žyno! Tuczj dzjwi luđzo ſu mje popadnyli a ſu mje do ſwojich huſtynch lēšom wotwjedli. Tola žym hiščeje žjwy, a mi njeſtanye ſo tu žaneje ſchjwody. Ty maſch mje wu-mōz, hdyž ſo tež hacž do teho czjaba hiščeje nēlotre lētko miuje. Mēj nadziju a njeboj ſo! Smēruj ſwoju macž a poſtaraj ſo wo nju. Wōſtañ Bohu ſwērnū a ſprawny ſwoje žjwe dny a njeſwol niſdy do hreča a nječjñ ženje pſchēczjwmo Božej kaſni! Nēhdy dōādže wſcho na dobry ſōnz; budžejch-li po mojich na-pominanjach czjmic, dha ſo cji derje pōādže.“

To prajiwſchi wolofcha nan woſpjēt ſwojeho žyna prajiwſchi jemu t wuku: „Budž w Božim mjenje!“ wotēdže wōn pomalku ſe ſwojim ſtarym pſchewodžerjom. Dzjwi luđzo pał hladachu ſažo na Handrija. Tola pſchēczjelniwſchi ſdachu ſo nētkole dyžli prjedy. Napoſledk bēču ſo wchitzy Handrijej t woczow ſhubili.

Stōncznje wotpučzi Handrij. Wotewriwſchi woczj wuhlada, tał lube Bože ſtōnczto hižo pſches wolno jemu do loža kuta. Poſtanywſchi pohlada do maczēneho loža; tež wona ſpaſche hiščeje kručje. Potom dopomni ſo na ſwōj wulzy ſpodzjwny ſōn; kōžda jenotliwa wēška bēšche jemu jažna, jako by ſo wičho pſched jehō woczomaj ſtało. Wōn bēšche pſches to ſpodzjwnje wjeſchē, ſo ſo njemōžesche ſam dodzjwac. Haj, wōn ani wotomil

wjazy njedwēlowaſche, ſo je Rēczkež nan hiščeje žjwy, ſo ſu Amerikaužy dzjwi luđzo jehō popadnyli, a ſo jehō pſchi hebi w lēſchach thowaju. Handrij mējesche ſa to, ſo je jehō ſōn ſama wērnofč.

(Potraczowanie.)

Rišt t Armeniſſeje.

(Potraczowanie a ſtōnczjenje.)

Wſchitko bēšche w dobrym porjedže w hodownych liſtach. Stōnczowalo ſo mežo na pučzu njebēšche, ſamo pōpy niž. Wjele wjelela czjnjachu nam rjane ſchantta. 300 rjanych ſwjedženiſchich ſchantlow možach rosdawac t hiščeje nēlotre dwanatki do ſhamora položic ja jutrowny ſwjedžeñ, hdyž t wjeſcha kōžde dzēčjo jene doſtanye. Hromada dobrych ſchtrjapow nam wulku ſkuzbu wo-pokaže, t temu ſchōrzudhi, jeczki a wulke a male wēzy, kiž ſu nam pōſtane. Wōh žohnuj bohacže wſchitku luboječ a dzēlo, wſchitke wulke ruzy, kotrež ſu ſo ja naſche žyroty hibale — ſa nich to hlowo: Schtož ſeje czjwili jenemu mjes najmjenſchimi, to ſeje mi czjwili. A niž jenož wbohich dzēczj dla czjwł tōn ſnjes tajku luboječ ſaplacjczē, ale tež naſche dla. Kaſte wofſchewjenje ſa naž je, je widzeč, ſo hebi jich doma tał wjele na naſche dzēlo myſli, ſobu pomha a ſobu noſy. To dawa nowu khabloſč a nowe mozy.

Boži džen dyrbjachny mału Ewu, kotraž bēšche hižo mēſazy dotho czežo thora byta, t poſlednjemu wotpučzjwkej pſchewodžecž. Sſany druhu potrebnū žyrotu, Džannu Delekian, ſa nju pſchjwſali. Tež jeje ſtarſchu potru, Mariam Delekian, (193.) žmy pſchjwſali. Žona bu wudowa pſched 1½ lētom, jako bēšche t dzēčjo runje narodžene. Nan mējesche ſo ja dobreho muža, kotryž by ſwojich rod ſejwł. Po jehō ſnjerczi žona do wulkeje nuſy pſchjūdže. Wona njeje, kaž druhe žony czjinja, wjele wo ſwojej nuſy ſtoržila. „Wimicze moje dzēczj, ja je ſejwłič njemōžu!“ drje je to jenicže, ſchto, je prajila. Najmlōdſche dzēčjo je jej pſched kōtkim w hu-bjenitwje wumrjelo. Nētko ma jich hiščeje dwē, kotrež drje mōže t rukomaj ſejwłič. Dzēczj pſchezo w naſchej njedželſkej ſchuli wohladam; macž tež pſchjpoſlucha. Hdyž wona pſchi wotē-dženju ni do woczow pohlada, je kaž by prajicž czjyla: Ža ſo tebi džakaju. Wdyhlu hebi, ta žona je pomozy hōdna, tōn ſnjes imjeje tež nētko hotoweho, kotryž ſtarofč ſa lubej dzēczji na ſo wōmje.

Wjele dzēla žny t wobrajami mēli. Wjele dzēczj njebēšche pſchi fotografowanju ſmērom ſtało, tał ſo mējachmy dwōje dzēlo. Wližſche pomjeſče wo žyrotach jich dobroczelam pōdžjicho podamy.

Emma Eckartowa.

Gudanczka.

Prjedy ſo plecze, a potom ſo pječze.

[wypł wuſkocžk]

Sczjnjene je t mōrtwego, ſame nima žjwječzko, tola noſy žjweho.

[czjngozž]

Kaſtu barbu mējesche draſta, jako ſo na horje ſkrafjjenje ſta?

[czjwł žy wuſk]

Kotry muž ma ſa žyłe lēto najwjazy poſtneho czjaba?

[žnu aqngžs]

Daliſche dobrowōlne dary ja wbohe armeniſke žyroty:

Na ſwaſku kaſeja Rowaka t Budyſchinka t kuježnu

Schuſterez w Kluckchu . . . . . 4 hr. 20 np.

W mjenje wbohich žyrotow praji wutrobny džak

Gōlcž, redaktor.

„Bombaj Wōh“ njeje jenož pola kujeſow duchownych, ale tež we wſchēch pſchē-dawarjnych „Serb. Nowin“ na wſchach a w Budyſchinje doſtač. Na ſchtwōrcž lēta plačzi wōn 40 np., jenotliwe czjſla ſo ſa 4 np. pſchedawaju.